

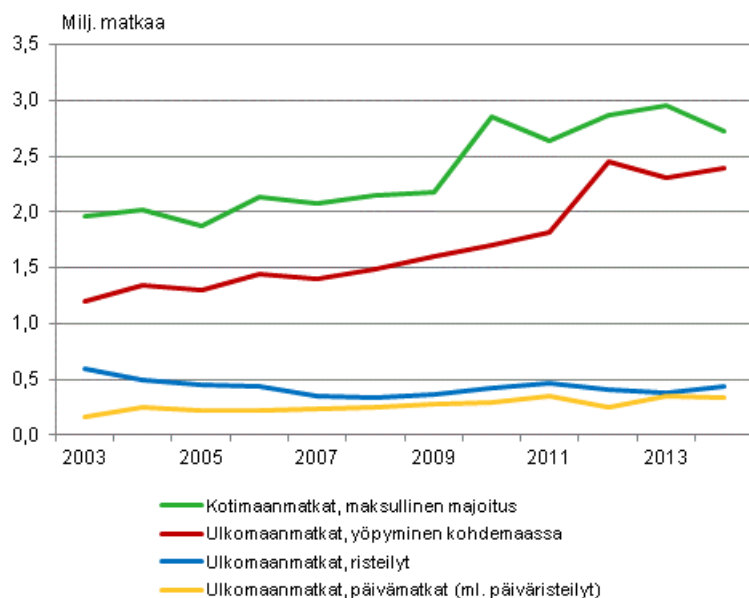
Suomalaisten matkailu

2014, kesä (1.5.-31.8.2014)

Vaihteleva kesäsää sai suomalaiset matkustamaan Välimeren maihin touko-elokuussa 2014

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan suomalaiset matkustivat kesäkuukausina 2014 ahkerasti Välimeren maihin, minne matkoja tehtiin 23 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Suomalaisten suosikkimaahan Viroon matkojen määrä sen sijaan väheni 5 prosenttia. Kotimaassa maksullisen majoituksen sisältäneitä matkoja tehtiin 8 prosenttia vähemmän. Varsinais-Suomi ja Pohjois-Pohjanmaa vetivät kuitenkin puoleensa suomalaisia.

Vapaa-ajanmatkat touko-elokuussa 2003-2014*

Vuoden 2014 toisella kolmanneksella 15–84-vuotiaat suomalaiset tekivät lähes 16 miljoonaa matkaa, kun lasketaan yhteen kaikki kotimaan ja ulkomaan vapaa-ajanmatkat sekä työ- ja kokousmatkat. Matkamäärässä ovat mukana yöpymisen sisältäneiden matkojen lisäksi myös ulkomaan päivämatkat.

Kotimaassa yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja tehtiin touko-elokuussa 11 miljoonaa. Ilmestymismatkoja näistä oli 8,5 miljoonaa. Matkoja, joiden aikana yövyttiin maksullisissa

majoituksessa, tehtiin 2,7 miljoonaa ja suosituimmat matkakohteet sijaitsivat Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa ja Pohjois-Pohjanmaalla.

Pirkanmaa ja Lappi menettivät suosiotaan viime vuodesta. Varsinais-Suomi ja Pohjois-Pohjanmaa sen sijaan vetivät puoleensa suomalaisia ja matkustus Varsinais-Suomeen oli peräti 24 prosenttia vilkkaampaa kuin vuotta aiemmin. Pohjois-Pohjanmaalle matkoja tehtiin 6 prosenttia enemmän kuin viime vuonna. Kaikkiaan maksullisen majoituksen sisältäneitä kotimaanmatkoja tehtiin 8 prosenttia vähemmän kuin edellisvuoden touko-elokuussa.

Heinäkuu oli perinteisesti kesäkuukausien suosituin matkustuskuukausi, sillä silloin tehtiin yli miljoona kotimaanmatkaa, joiden aikana yövyttiin maksullisessa majoituksessa. Kotimaanmatkailu väheni kuitenkin 3 prosenttia edellisvuodesta, vaikka helle helli heinäkuussa koko Suomea.

Ulkomaille tehtiin touko-elokuussa kaikkiaan 3,2 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa. Lukuun on laskettu mukaan yöpymisen kohdemaassa sisältäneet matkat, risteilyt ja päivämatkat. Ulkomaan vapaa-ajanmatkoista yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä matkoja oli 2 393 000 ja risteilyjä, joiden aikana yövyttiin ainoastaan laivalla, 435 000. Lähes kaikki risteilyt suuntautuivat Ruotsiin tai Viroon. Päivämatkoja ulkomaille tehtiin touko-elokuussa 345 000, joista Viron päiväristeilyjä oli lähes kaksi kolmesta eli 209 000.

Kesäkuukausina kohdemaassa yöpymisen sisältäneitä matkoja suuntautui etelänaapuriimme Viroon 574 000 ja länsinaapuriimme Ruotsiin 400 000. Viron matkojen määrä väheni 12 prosenttia, mutta Ruotsin matkojen määrä lisääntyi peräti 37 prosenttia edellisvuodesta. Venäjälle suuntautuneiden matkojen määrä väheni 35 prosenttia.

Länsi- ja Keski-Euroopan matkakohdesuosikiksi nousi Britannia. Saksa ja Ranska sen sijaan menettivät viimevuodesta suosiotaan suomalaismatkailijoiden keskuudessa.

Suomen hyytävän kylmä kesäkuu pelästytti monet ja kesäkaudella Välimeren pohjoispuolen valtioihin tehtiinkin 23 prosenttia enemmän matkoja kuin viime vuonna. Kreikkaan ja Turkkiin tehtiin lähes 30 prosenttia enemmän matkoja. Myös Italia sekä Manner-Espanja ja Baleaarien saaret vastaanottivat enemmän suomalaismatkailijoita kuin edellisvuonna.

Yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä matkoja tehtiin kokonaisuudessaan 4 prosenttia enemmän kuin viime vuoden touko-elokuussa. Myös ulkomaille matkustettaessa heinäkuu oli suosituin matkustuskuukausi, sillä silloin tehtiin 818 000 ulkomaan matkaa, joiden aikana yövyttiin kohdemaassa. Suosituimpana lomakuukautena kohdemaassa yöpymisen sisältäneitä matkoja tehtiin 6 prosenttia enemmän kuin viimevuonna.

Vapaa-ajanmatkojen lisäksi kotimaassa tehtiin miljoona työ- ja kokousmatkaa. Ulkomaille suuntautui 0,5 miljoonaa työ- ja kokousmatkaa (ml. kohdemaassa yöpymisen sisältäneet matkat, risteilyt ja päivämatkat). Kotimaan työmatkojen määrä väheni, mutta ulkomaan työmatkat lisääntyivät 10 prosenttia viime vuodesta.

Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen Suomalaisten matkailu -tutkimuksesta, jota varten haastateltiin kesä-, heinä-, elo- ja syyskuussa yhteensä 5 119 iältään 15–84-vuotiasta suomalaista. Vuoteen 2011 saakka tiedot kerättiin 15–74-vuotiailta.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomalaisten matkat ja niiden muutos touko-elokuu 2014*.....	4
Liitetaulukko 2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain, touko-elokuu 2014*.....	5
Liitetaulukko 3. Kotimaanmatkoilla käytetyt kulkuvälineet touko-elokuu 2014*.....	5
Liitetaulukko 4. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain touko-elokuussa 2014* ja 2013.....	6
Liitetaulukko 5. Ulkomaanmatkat syyn ja kohteen mukaan touko-elokuu 2014*.....	7
Liitetaulukko 6. Matkat Viroon ja Ruotsiin touko-elokuussa 2014* ja 2013.....	7
Laatuseloste: Suomalaisten matkailu 2014.....	8

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomalaisien matkat ja niiden muutos touko-elokuu 2014*

Matkatyyppi			Toukokuu	Kesäkuu	Heinäkuu	Elokuu	Touko-elokuu yhteensä	Vuosi muutos, % 5-8/2014* - 5-8/2013
			1 000 matkaa					
Matkoja yhteensä			3 571	3 618	4 955	3 733	15 877	-2
Vapaa-aika	Kotimaa	Yhteensä	2 169	2 537	3 727	2 745	11 178	-3
		Maksullinen majoitus	451	532	1 008	733	2 724	-8
		Ilmaismajoitus	1 718	2 005	2 719	2 012	8 454	-1
	Ulkomaa	Yhteensä ¹⁾	724	725	1 043	682	3 173	4
		Yöpyminen kohdemaassa	475	589	818	511	2 393	4
		Risteily	167	81	97	91	435	15
		Päivämatka (ml. päivärasteily)	81	56	127	81	345	-2
Työ	Kotimaa	Yhteensä	447	208	130	218	1 003	-12
	Ulkomaa	Yhteensä ¹⁾	231	148	55	89	523	10

Merkkien selitykset: [...] tieto on liian epävarma esitettäväksi, [] tutkimuksessa ei ollut yhtään havaintoa, [*] ennakkotieto.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain, touko-elokuu 2014*

Kohdemaakunta	Matkat maksullisessa majoituksessa		Matkat ilmaismajoituksessa		Kotimaan vapaa-ajanmatkat yhteensä	
	Matkat 5-8/2014*		Matkat 5-8/2014*		Matkat 5-8/2014*	
	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä	2 724	100	8 454	100	11 178	100
Uusimaa	514	19	1 242	15	1 756	16
Varsinais-Suomi	304	11	740	9	1 044	9
Satakunta	109	4	320	4	429	4
Kanta-Häme	55	2	340	4	395	4
Pirkanmaa	244	9	845	10	1 089	10
Päijät-Häme	104	4	305	4	409	4
Kymenlaakso	52	2	299	4	351	3
Etelä-Karjala	85	3	243	3	328	3
Etelä-Savo	155	6	594	7	748	7
Pohjois-Savo	156	6	580	7	736	7
Pohjois-Karjala	91	3	361	4	451	4
Keski-Suomi	126	5	615	7	741	7
Etelä-Pohjanmaa	86	3	370	4	457	4
Pohjanmaa	74	3	162	2	236	2
Keski-Pohjanmaa	102	1	122	1
Pohjois-Pohjanmaa	246	9	653	8	898	8
Kainuu	70	3	239	3	309	3
Lappi	193	7	426	5	619	6
Ahvenanmaa - Åland	57	1

Merkkien selitykset: [...] tieto on liian epävarma esitettäväksi, [] tutkimuksessa ei ollut yhtään havaintoa, [*] ennakkotieto.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

Liitetaulukko 3. Kotimaanmatkoilla käytetyt kulkuvälineet touko-elokuu 2014*

Kotimaanmatkan kulkuväline	Vapaa-aika		Työ	
	Matkat 5-8/2014*		Matkat 5-8/2014*	
	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä	11 178	100	1 003	100
Auto	9 177	82	696	69
Bussi	549	5
Juna	996	9	187	19
Lentokone	117	1	78	8
Muu	339	3		

Merkkien selitykset: [...] tieto on liian epävarma esitettäväksi, [] tutkimuksessa ei ollut yhtään havaintoa, [*] ennakkotieto.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

Liitetaulukko 4. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain touko-elokuussa 2014* ja 2013

Kohde		Touko-elokuu			
		2014*		2013	
		1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä		2 393	100	2 310	100
Pohjoismaat	Yhteensä	526	22	419	18
	Norja	86	4	66	3
	Ruotsi	400	17	293	13
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	696	29	823	36
	Venäjä	85	4	131	6
	Viro	574	24	654	28
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	429	18	464	20
	Britannia	101	4	56	2
	Ranska	82	3	94	4
	Saksa	85	4	145	6
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	660	28	516	22
	Espanja (ilman Kanariansaaria)	174	7	154	7
	Italia	137	6	103	4
	Kreikka	137	6	106	5
	Turkki	83	3	64	3
Amerikka	Yhteensä	56	2
Afrikka	Yhteensä
Aasia ja Oseania	Yhteensä

Merkkien selitykset: [...] tieto on liian epävarma esitettäväksi, [] tutkimuksessa ei ollut yhtään havaintoa, [*] ennakkotieto.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

Liitetaulukko 5. Ulkomaanmatkat syyn ja kohteen mukaan touko-elokuu 2014*¹⁾

Kohde		Ulkomaanmatkan syy				
		Vapaa-aika				Työ
		Sukulaisten ja ystävien tapaaminen	Loma	Muu henkilökohtainen syy	Vapaa-ajanmatkat yhteensä	Työmatkat yhteensä
		1 000 matkaa				
Matkoja yhteensä		442	2 534	197	3 173	523
Pohjoismaat	Yhteensä	170	633	57	860	165
	Norja	..	95		98	..
	Ruotsi	161	513	..	722	127
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	96	951	95	1 143	120
	Venäjä	..	59	52	146	..
	Viro	62	859	..	960	78
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	81	331	..	429	168
	Britannia	..	76	..	101	..
	Ranska	..	77		82	..
	Saksa	..	56	..	85	55
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	65	578	..	660	..
	Espanja (ilman Kanariansaaria)	..	150	..	174	
	Italia	..	110	..	137	..
	Kreikka	..	121	..	137	
	Turkki	..	80		83	..
Amerikka	Yhteensä	56	..
Afrikka	Yhteensä			
Aasia ja Oseania	Yhteensä

Merkkien selitykset: [...] tieto on liian epävarma esitettäväksi, [] tutkimuksessa ei ollut yhtään havaintoa, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruun menetelmän muutoksen vuoksi.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 6. Matkat Viroon ja Ruotsiin touko-elokuussa 2014* ja 2013

Matkatyyppi		Viro			Ruotsi		
		Matkat 5-8/2014*	Matkat 5-8/2013	Muutos, % 5-8/2014* - 5-8/2013	Matkat 5-8/2014*	Matkat 5-8/2013	Muutos, % 5-8/2014* - 5-8/2013
		1 000 matkaa			1 000 matkaa		
Matkoja yhteensä¹⁾		1 038	1 101	-6	850	673	26
Vapaa-aika	Yhteensä ¹⁾	960	1 006	-5	722	599	21
	Yöpyminen kohdemaassa	574	654	-12	400	293	37
	Risteily	177	124	43	254	238	7
	Päivämatka (ml. päiväristeily)	209	228	-8	68	68	0
Työ	Yhteensä ¹⁾	78	95	-17	127	74	73

Merkkien selitykset: [...] tieto on liian epävarma esitettäväksi, [] tutkimuksessa ei ollut yhtään havaintoa, [*] ennakkotieto.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruun menetelmän muutoksen vuoksi.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Laatuseloste: Suomalaisten matkailu 2014

Tilastotietojen relevanssi

Suomalaisten matkailu -tutkimus sisältää tietoa suomalaisten tekemistä matkoista ja vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määrästä. Tutkimuksen kohteena ovat yöpymisen sisältäneet matkat kotimaassa ja ulkomaille sekä päivämatkat ulkomaille.

Tutkimuksen tietoja käytetään suomalaisten kotimaanmatkailun ja ulkomaille suuntautuvan matkailun seuraamisessa. Tiedot on tarkoitettu erityisesti valtionhallinnon, matkailualan yritysten ja järjestöjen sekä tutkijoiden käyttöön. Valtionhallinnon osalta tietoja käytetään lähinnä Suomen Pankin maksutaselaskelmissa. Tutkimuksen tietoja raportoidaan myös Eurostatille eli Euroopan yhteisön tilastovirastolle matkailutilastoasetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan.

Tilastokeskus kerää tilaston tiedot otospohjaisella puhelinhaastattelututkimuksella. Otoshenkilöt edustavat Suomessa vakituisesti asuvaa 15–84-vuotiasta väestöä.

Tiedot kerätään vapaaehtoisuuteen perustuen. Yksilökohtaiset tutkimustiedot ovat tilastolain (280/2004, 12§) mukaan luottamuksellisia.

Matkailun määritelmään liittyy olennaisesti tavanomaisen elinpiirin käsite. Maailman matkailujärjestön (World Tourism Organisation, UNWTO) mukaan matkailu on toimintaa, jossa ihmiset matkustavat tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolella olevaan paikkaan ja oleskelevat siellä korkeintaan yhden vuoden.

Matkakohteiden luokituksessa käytetään Tilastokeskuksen kunta- ja valtioluokitusta tilastovuodelta.

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Suomalaisten matkailu -tutkimus koostuu kahdesta osasta. Kuukausitutkimuksessa kerätään tietoa suomalaisten tekemistä matkoista, niiden lukumääristä ja ominaisuuksista. Kerran vuodessa tehdään ns. vuositutkimus, jonka avulla selvitetään tutkimusvuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määriä.

Tutkimus on otospohjainen puhelinhaastattelututkimus, jossa käytetään tietokoneavusteista haastattelulomaketta. Matkatutkimuksen haastattelut tehdään keskitetysti Tilastokeskuksen puhelinhaastattelu- eli CATI-keskuksesta. Tiedot kerätään tutkimusvuoden helmikuun ja tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammikuun välisenä aikana. Haastattelut käydään heti kuukauden päätyttyä 2–3 viikon aikana.

Matkustaneita henkilöitä selvittävän vuositutkimuksen tiedot kerätään tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammikuussa. Aiemmin Tilastokeskuksen kenttähaastattelijat tekivät vuositutkimuksen haastattelut puhelimitse eri puolilla Suomea. Tilastovuodesta 2012 lähtien tutkimuksen vuosiosa liitettiin osaksi CATI-keskuksessa käytävää kuukausihaastattelua.

Kummassakin osatutkimuksessa perusjoukkona on väestötietojärjestelmän 15–84-vuotias Suomessa vakituisesti asuva väestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät kuitenkin pysyvästi laitoksessa olevat henkilöt. Otokset poimitaan systemaattisella otannalla, ja ne edustavat perusjoukkoa kattavasti iän, sukupuolen, asuinalueen ja äidinkielen suhteen.

Matkatutkimuksen otoskoko on vuodesta 2012 lähtien yhteensä noin 28 200 henkilöä vuodessa. Tilastovuotta koskevat tiedot saadaan 12 erillisellä otoksella. Kuukausittainen otoskoko on vuodesta 2012 lähtien 2 350 henkilöä, kun se sitä ennen oli 2 200 henkilöä. Samaa otosta käytetään myös kuukausittaisen kuluttajabarometrin tiedonkeruussa. Haastatteluissa kohdehenkilöiltä kysytään tietoja haastattelukuukautta edeltävän kuukauden aikana päättyneistä matkoista.

Tammikuun haastattelujen yhteydessä kysytään lisäksi edeltävän vuoden matkailusta. Vuositutkimuksessa vastaukset esitettyihin kysymyksiin ovat kyllä/ei-muotoa. Haastatteluissa käydään läpi erilaisia matkaryhmiä, ja kohdehenkilöiltä kysytään, oliko hän tehnyt tämän matkaryhmän matkoja viitevuoden aikana.

Vastaustiedot korotetaan painokertoimilla perusjoukon tasolle. Vuodesta 2012 lähtien kunkin kuukauden painokerroin korotetaan kuukauden väestömäärälle (väestörakenteen ennakkotiedot). Ositteena ovat

vastaaajan ikäluokka, sukupuoli ja asuinalue (suuralue). Ennen vuotta 2012 ositteena käytettiin vain sukupuolta.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Matkatutkimuksen tietosisältöä laajennettiin erityisesti vuosina 1995–1997 vastaamaan EY:n matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) vaatimuksia. Vuonna 1996 tutkimuksen piiriin sisällytettiin yöpymisen sisältävien matkojen lisäksi ulkomaille tehdyt päivämatkat, joten nykyisessä laajuudessaan tutkimus antaa varsin kattavan kuvan suomalaisten matkailusta. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät enää ainoastaan kotimaan päivämatkat.

Vuoden 2012 lomakeuudistuksen jälkeen vastaaja ei enää itse päättää matkan tyyppiä, vaan se päätellään annetuista vastauksista. Matkoilta kysytään kaikki käytetyt yöpymismuodot, joten maksullisen majoituksen matkat saadaan lajiteltua automaattisesti oikein. Tämä vähentää virheitä ja mahdollistaa tarkemman tilastoinnin.

Matkatutkimuksen vastauskato vuositasona on keskimäärin 39 prosenttia. Kato on yksi merkittävämpiä virhelähteitä, sillä kadon suuruus vaikuttaa välittömästi painokertoimien suuruuteen. Mitä suurempi kato on, sitä suuremmiksi painokertoimet muodostuvat.

Otannasta aiheutuvaa satunnaisvaihtelua kuvataan matkojen ja matkoja tehneiden henkilöiden vuosiestimaateille laskettujen 95 prosentin luottamusvälien avulla.

Taulukko 1. Suomalaisten matkailu -tutkimuksen luottamusvälit matkaryhmittäin vuonna 2013

Matkatyyppi	N	Summa	Keski-hajonta	95% luottamusväli	
				alaraja	yläraja
1 000 matkaa					
Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa	2 067	6 553	133	6 293	6 814
Kotimaan vapaa-ajanmatkat ilmaismajoituksessa	6 175	19 974	178	19 624	20 324
Työ- ja kokousmatkat kotimaassa	1 221	3 952	106	3 744	4 159
Ulkomaan vapaa-ajan päivämatkat (ml. päiväristeilyt)	263	826	51	727	926
Ulkomaan vapaa-ajanristeilyt	411	1 266	62	1 145	1 388
Ulkomaan vapaa-ajanmatkat, yöpyminen kohdemaassa	1 802	5 719	126	5 473	5 966
Ulkomaan työ- ja kokousmatkat	515	1 714	74	1 570	1 858

Tulokset esitetään tuhannen tarkkuudella. Ennen vuotta 2012 alle 10 000 olevia lukumääriä ei julkistettu, vaan ne merkittiin epävarmaksi tiedoksi. Vuodesta 2012 lähtien alle 50 000 merkitään epävarmaksi tiedoksi.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tietoja matkojen määristä julkaistiin vuoteen 2011 asti kuukausittain 4–5 viikon kuluttua tilastokuukauden päättymisestä. Vuodesta 2012 lähtien tietoja julkaistaan neljän kuukauden välein 4–7 viikon sisällä jakson päättymisestä.

Vuositiedot julkaistaan Suomalaisten matkailu -tutkimuksen kotisivuilla 1–4 kuukauden kuluttua vuoden päättymisestä.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkaistaan vain Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Suomalaisten matkailu -vuosijulkaisua tuotettiin painettuna tilastovuoteen 2008 asti.

Vuositietoja matkoista on saatavilla matkaryhmittäin ja kohdealueittain Internet-sivujen tietokantapalvelussa. Matkaryhmittäiset aikasarjat alkavat vuodesta 1991 ja kohdealueittaiset vuodesta 2000.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Säännöllisesti matkatutkimusta on tehty vuodesta 1991 alkaen. Vuosina 1991–1994 Tilastokeskus tuotti matkatutkimusta Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) toimeksiannosta. Nämä vuodet ovat keskenään vertailukelpoisia, sillä käytössä olivat yhdenmukaiset menetelmät. Vuonna 1995 tutkimus siirtyi kokonaan Tilastokeskukselle. Samana vuonna aloitetut sisältö- ja menetelmämuutokset ovat vaikuttaneet tietojen vertailukelpoisuuteen vuosien 1995–1999 välillä. Matkatutkimuksen tietosisältö sekä laskenta- ja tiedonkeruumenetelmät pysyivät ennallaan vuosina 2000–2009. Vuosina 2010 ja 2012 tapahtuneiden tiedonkeruun muutosten takia luvut lähtien eivät ole täysin vertailukelpoiset edellisiin vuosiin.

Vuoden 2000 alussa tutkimusta alettiin tehdä joka kuukausi yhdessä Kuluttajabarometrin kanssa keskitetysti. Tätä ennen tutkimuksen tiedot kerättiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tiedonkeruun yhteydessä, neljännesvuosittain vuosina 1996–1999 ja sitä ennen kolmannesvuosittain.

Vuonna 2000 matkan enimmäispituus muuttui 90 päivästä 365 päivään Maailman matkailujärjestön (UNWTO) ohjeiden mukaisesti. Tietojen vertailtavuutta heikentää jonkin verran myös se, että alkaneiden matkojen sijaan tilastovuodesta 2000 alkaen kohdehenkilöiltä on kysytty tietoja tutkimusjaksolla päättyneistä matkoista.

Tiedonkeruuta muutettiin vuonna 2010 siten, että haastattelukuukauden tutkimusjaksoa on lyhennetty kahdesta kuukaudesta yhteen kuukauteen, eli tiedustelu koskee vain haastattelukuukautta välittömästi edeltäneen kuukauden aikana päättyneitä matkoja aiemman kahden edellisen kuukauden sijaan. Aikaisemmin lopulliset tiedot kunkin kuukauden matkojen määrästä saatiin kahden eri otoksen keskiarvona, muutoksen jälkeen luvut perustuvat yhteen otokseen.

Vuodesta 2012 lähtien matkailutilastot laaditaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan. Samalla kohdejoukko laajeni 15–74-vuotiaista 15–84-vuotiaisiin, otettiin käyttöön tarkemmat painokertoimet ja haastattelulomakkeelle tehtiin merkittäviä muutoksia. Uudistuksen takia tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa. *Ikäryhmän* laajentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–5 prosenttia. *Painokertoimen* tarkentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–3 prosenttia. Muuttuneiden kysymysten vaikutusta saatuihin tuloksiin on vaikea määrittää. Matkatyyppien päättely annetuista vastauksista (vastaajan oman luokittelun sijaan) on siirtänyt osan matkoista toiseen ryhmään. Tarkentuneella ohjeistuksella on pyritty vähentämään tavanomaiseen elinpiiriin kuuluvan liikkumisen määrää tilastossa.

Tiedot matkustaneista henkilöistä ovat vertailukelpoisia eri vuosien välillä. Vuositutkimusta matkustaneista henkilöistä tehtiin 1991–2011 työvoimatutkimuksen yhteydessä ja sen jälkeen matkatutkimuksen liitteenä.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Suomalaisten matkailu -tutkimus tilastoi matkailun kysyntää. Matkailun tarjontaa Suomessa kuvataan kuukausittain ja vuosittain julkaistavassa Tilastokeskuksen **Majoitustilastossa**. Se sisältää tietoja mm. hotellien majoituskapasiteetista ja sen käytöstä sekä yöpymisistä majoitusliikkeissä matkailijan asuinmaan mukaan eriteltynä.

Suomen ja ulkomaiden välistä matkustajaliikennettä tilastoivat meriliikenteen osalta **Liikennevirasto** ja lentoliikenteen osalta **Finavia**. Näistä tilastoista ei kuitenkaan käy ilmi matkailijoiden kotimaa. **Suomen matkatoimistoalan liitto** (SMAL) julkaisee vuosittain nettisivuillaan tilaston “Lentäen tehdyt vapaa-ajan valmismatkat ja markkinaosuudet”, josta selviää matkatoimistojen kautta ostettujen matkojen määrä kohdemaittain.

Lisätietoja

Taru Tamminen 029 551 2243

Mervi Härkönen 029 551 3254

Vastaava tilastojohtaja:

Hannele Orjala

liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Suomalaisten matkailu, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

*Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi*

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*

*ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-8837 (pdf)*